

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2566

รูปแบบการละเมิดและแนวทางป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์

วรรณกรรมไทย

Patterns of Copyright Infringements and The Approach for Preventing Infringement of Copyright in The Thai Literary Work

นิธิกานต์ พินเมืองงาม* และ นพรุจ ศักดิ์ศิริ

Nitikarn Pinmuangngarm* and Noparuj Saksiri

สาขาวิชาอาชญวิทยาและการบังคับใช้กฎหมาย

คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครปฐม

Criminology and Law Enforcement Faculty of Social Sciences, Royal

Police Cadet Academy, Nakhon Pathom

*E-mail: pnitikarn@hotmail.com

Received: Jun 11, 2022

Revised: Aug 16, 2022

Accepted: Aug 17, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยในปัจจุบันและนำเสนอแนวทางการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 9 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจงกับการสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยในปัจจุบันต่างจากอดีตเพราะการพัฒนาเทคโนโลยี พบรูปแบบการละเมิดลิขสิทธิ์โดยการดัดแปลงมากที่สุดโดยดัดแปลงเป็นภาพยนตร์ ละครเวที ละครหนังสือเสียง เกิดขึ้นพร้อมกับการเผยแพร่สู่สาธารณชน แนวโน้มในอนาคตจะมีการ

พัฒนาวิธีละเมิดจากช่องว่างทางกฎหมายแสดงว่าผู้กระทำผิดรู้ว่าผิดกฎหมายแต่ไม่เกรงกลัว แนวทางการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ควรแก้ไขกฎหมายให้เป็นคดีอาญาที่ไม่สามารถยอมความได้ บังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด เจ้าของงานวรรณกรรมไทยจดแจ้งลิขสิทธิ์เป็นหลักฐานเพื่อมีอำนาจในการดำเนินคดี ทั้งนี้รัฐบาลควรกำหนดนโยบายสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชน ให้ความสำคัญต่องานวรรณกรรมไทยร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อให้เกิดการป้องกันครบทุกมิติ

คำสำคัญ: การละเมิดลิขสิทธิ์ รูปแบบการละเมิด วรรณกรรมไทย การป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์

Abstract

This research was to study the patterns of copyright infringements in Thai literary work in the present day and suggest an approach for preventing copyright infringements in Thai literary work. This research was qualitative, and the data were obtained from 9 key informants by purposive sampling and snowball sampling. A semi-structured interview was the primary method, and content analysis was employed for data analysis.

The results revealed that today's patterns of copyright infringements differed from the past because of technological development. The most common copyright infringement patterns were films, plays, dramas, and audiobooks. At the same time, these patterns were released to the public. Future trends of copyright infringement would be developed from legal gaps, showing that although offenders realized it was illegal, they had no fear of violating the law. Preventions of copyright infringement are to amend the law

as a criminal case that cannot be tolerated and strictly enforced. The owners of Thai literary works must register copyright as evidence for prosecution. Moreover, the government should formulate a policy to raise public awareness to give importance to Thai literary works in cooperation with the private sector to ensure protection in all dimensions.

Keywords: Copyright infringements, Patterns of copyright Infringements, Thai literary work, Prevention of copyright infringements

1. บทนำ

งานวรรณกรรมมีการพัฒนาจากการเขียนเพื่อการสื่อสารให้มีการต่อยอดในเชิงพาณิชย์มากขึ้น เช่นการทำหนังสือ ดัดแปลงเป็นละคร ทำให้ผู้เป็นเจ้าของผลงานได้รับผลประโยชน์ไปด้วย เมื่อวรรณกรรมไทยเป็นส่วนหนึ่งของในระบบธุรกิจ ทำให้ต้องมีกฎหมายคุ้มครองสิทธิการสร้างสรรค์ที่เกิดจากปัญญาของมนุษย์ด้วยแนวคิดพื้นฐานทางกฎหมายถือว่าสิทธิดังกล่าวเป็นทรัพย์สินประเภทหนึ่งเรียกว่า ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) (Hemarajata, 2019)

ปัจจุบันวรรณกรรมไทยถูกคุ้มครองสิทธิอยู่ในหมวดลิขสิทธิ์ภายใต้พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ตามมาตรา 4 (Department of Intellectual Property, 2015) นายโชนรังสี เณิมชัยกิจ นายกสมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทยหรือ PUBAT ได้ให้ข้อมูลเมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2563 ว่ามูลค่าในอุตสาหกรรมหนังสือปัจจุบันอยู่ที่ 15,000-20,000 ล้านบาท เมื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาทำให้รูปแบบการอ่านหนังสือของคนอ่านเปลี่ยนไป อุตสาหกรรมหนังสือเท่ากับอุตสาหกรรมคอนเทนต์ ที่ไม่ได้จำกัดอยู่บนแพลตฟอร์มเดียว สามารถต่อยอดไปยังรูปแบบอื่น ๆ เช่น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) talking platform หนังสือเสียง สามารถพัฒนาไปนำเสนอได้ในสื่ออื่น ๆ เช่น สื่อ

ละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ ทำให้งานวรรณกรรมมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และคนที่ได้ประโยชน์ก็คือผู้สร้างสรรค์งานวรรณกรรมไทยที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์

จากผลประโยชน์และเงินที่จะได้รับ รวมถึงชื่อเสียงที่จะได้รับในฐานะผู้สร้างสรรค์ ทำให้บุคคลหรือกลุ่มคนที่คิดหาแต่ประโยชน์ส่วนตนได้กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น คัดลอก ดัดแปลง ทำซ้ำ ให้เช่า เผยแพร่ต่อสาธารณชนโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือสวมรอยเป็นผู้สร้างสรรค์งาน หรือกระทำการใด ๆ ให้ผู้สร้างสรรค์ตัวจริงเสียประโยชน์ การกระทำเหล่านี้ถือว่าเป็นการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ตัวอย่างกรณีของนางสาวจันทร์ยวีร์ สมปรีดา นักเขียนนามปากกา รอมแพง เจ้าของลิขสิทธิ์วรรณกรรมเรื่อง บุพเพสันนิวาส ได้มอบอำนาจให้ นางสาวกวียา เนาวประทีป บรรณาธิการบริหาร สำนักพิมพ์แอปบี บานานา ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้พิมพ์นวนิยายเรื่องหนังสือ บุพเพสันนิวาส แจ้งความเอาผิดกับผู้ที่คัดลอกสำเนานวนิยายดังกล่าวไปเผยแพร่ต่อสาธารณชนผ่านทางสื่อออนไลน์โดยไม่ได้รับอนุญาตจำนวน โดยมีการแชร์ 60,000 ครั้ง มูลค่าความเสียหายถ้าคูณด้วยราคาปก 285 บาท อยู่ที่ 17,100,000 บาท ซึ่งทำให้ทั้งนักเขียนและสำนักพิมพ์เสียโอกาสในการทำรายได้มหาศาลนี้ (Bangkokbiznews, 2018) จะเห็นได้ว่าผู้เสียหายไม่ได้มีแค่ผู้สร้างสรรค์งานอย่างคุณรอมแพง แต่ยังมีสำนักพิมพ์ที่ผลิตหนังสืออย่างสำนักพิมพ์แอปบี บานานา ที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ในการพิมพ์หนังสือและทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อีกด้วย จากตัวอย่างจะเห็นว่าการละเมิดลิขสิทธิ์ทำให้เจ้าของวรรณกรรมและผู้มีสิทธิในงานสร้างสรรค์เสียผลประโยชน์ กระทบในวงกว้างมหาศาล ถือว่าเป็นอาชญากรรมเศรษฐกิจที่ควรได้รับการแก้ไข

หลายครั้งการละเมิดลิขสิทธิ์ก็กลายเป็นเรื่องปกติ ถูกเพิกเฉย เพราะการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เป็นความผิดทางอาญาระหว่างบุคคล ถ้าผู้สร้างสรรค์เจ้าของผลงานไม่ได้ดำเนินการก็จะไม่เป็นคดี ตัวผู้กระทำผิดก็รอดพ้นจากความผิด ซึ่งขั้นตอนการดำเนินคดีเป็นมีหลายขั้นตอน เสียทั้งเวลา เงิน ทำให้เกิดความลังเลในการดำเนินคดี การถูกละเมิดลิขสิทธิ์ทำให้ผู้สร้างสรรค์หมด

กำลังใจ ผลกระทบเกิดขึ้นหลายอุตสาหกรรม กลายเป็นอาชญากรรมที่ไม่ได้ทำลายตัวผู้สร้างสรรค์ แต่ยังทำลายและสร้างความเสียหายให้แก่ผู้ทำสัญญาลิขสิทธิ์กับผู้สร้างสรรค์ไปด้วย ในปัจจุบันเทคโนโลยีก้าวหน้า วรรณกรรมไทยไม่ได้ถูกเผยแพร่ผ่านการพิมพ์เท่านั้น ยังมีการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ที่ถูกออกแบบให้มีการจ่ายเงินก่อนเข้าไปอ่านงานเขียนในแต่ละตอน เช่น เว็บไซต์ Dekd.com, Fictionlog, ReadAwrite ที่ถูกพัฒนามาเพื่อประโยชน์ของผู้สร้างสรรค์ได้ทั้งรายได้ และเผยแพร่ผลงาน อีกทั้งการมีแอปพลิเคชันหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ที่ผู้อ่านสามารถอ่านผลงานได้ทุกที่ และคนที่ต้องการละเมิดก็ทำได้ง่ายขึ้นกว่าเดิม เพียงแค่หาทางโหลดหรือบันทึกภาพแล้วนำไปแชร์บนสื่อสังคมออนไลน์ก็ไปได้อย่างรวดเร็ว ความเสียหายในวงกว้างทำให้ต้องมีการหาแนวทางการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ วรรณกรรมไทยก่อนอาชญากรรมเหล่านี้จะทำลายงานพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมไทยไปด้วย อีกทั้งยังช่วยรักษากำลังใจแก่ผู้สร้างสรรค์ผลงานให้ผลิตงานออกมาได้เพื่อทำให้เศรษฐกิจสร้างสรรค์เดินหน้าต่อไปได้

จากสถานการณ์และปัญหาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยค้นหารูปแบบการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยในปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นศึกษาจากการค้นคว้าหาข้อมูล ทฤษฎี การค้นคว้าทางเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาอธิบายข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้สร้างสรรค์งานวรรณกรรม สำนักพิมพ์ที่เป็นต้นสังกัดของผู้สร้างสรรค์งานที่ถูกละเมิดลิขสิทธิ์ สื่อกลางทางเทคโนโลยีสำหรับเผยแพร่ต่อสาธารณชน หน่วยงานและผู้บังคับใช้กฎหมาย ผู้บริหารนโยบาย เพื่อนำไปหาแนวทางการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยในปัจจุบัน
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย

3. แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับวรรณกรรมไทย

วรรณกรรมไทยถูกให้ความหมายได้หลายแบบตามบริบทที่แตกต่างกัน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของคำว่า วรรณกรรมไว้ว่า งานหนังสือ งานบทประพันธ์ บทประพันธ์ทุกชนิดทั้งที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง กุหลาบ มัลลิกะมาส (Mallikamas, 1976) กล่าวว่าในอดีต วรรณกรรมไทยหมายถึงสิ่งที่เขียนขึ้นไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด ไม่ว่าจะเป็นคำอธิบาย วิธีการใช้อุปกรณ์ ใบปลิว หนังสือพิมพ์ นวนิยาย ซึ่งเป็นความหมายค่อนข้างกว้าง ต่อมาเมื่อได้รับอิทธิพลมาจากวรรณกรรมหรือแนวคิดของชาวตะวันตกจึงมีขอบข่ายที่ชัดเจนมากขึ้น จึงให้นิยามความหมายวรรณกรรมไทยในปัจจุบันว่างานเขียนประเภทสารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น ร้อยกรอง บทละคร บทวิจารณ์วรรณกรรม (Mallikamas, 1976) ทว่าในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ได้ให้ความหมายของวรรณกรรมไทยในมาตรา 4 ไว้ว่า งานนิพนธ์ที่สร้างขึ้นทุกชนิด เช่น หนังสือ จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ ปาฐกถา เทศนา คำปราศรัย สุนทรพจน์ และให้หมายความรวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ซึ่งไม่มีลักษณะเป็นงานเขียน งานบทประพันธ์ ที่เป็นทั้งข้อเท็จจริงและเรื่องที่แต่งขึ้นมา (Department of Intellectual Property, 2015) เพื่อกำหนดขอบเขตให้เกิดความความเข้าใจเดียวกันผู้วิจัยจึงได้ให้นิยามวรรณกรรมไทยเพื่อใช้ในการศึกษาว่า งานหนังสือ งานเขียน บทประพันธ์ประเภท นวนิยาย เป็นสิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ทำขึ้นในประเทศไทยโดยไม่รวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ไม่เข้าข่ายงานเขียน งานประพันธ์ที่แต่งขึ้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ในประเทศไทย

ประเทศไทยใช้พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ในการคุ้มครองงานวรรณกรรมไทยซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อตกลงว่าด้วยสิทธิทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (Agreement on Trade Related Aspect of Intellectual Property Rights, TRIPs) และเป็นไปตามอนุสัญญากรุงเบิร์นว่าด้วยการคุ้มครองงานวรรณกรรม และ ศิลปกรรม (Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic

Works) ฉบับแก้ไข ณ กรุงปารีส ค.ศ.1971 ต่อมาได้มีการเพิ่มเติมข้อกำหนดเกี่ยวกับมาตรการทางเทคโนโลยีมาใช้ในการคุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงเพิ่มขึ้นในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2558 และมีข้อแก้ไขเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2558 ที่เพิ่มเติมกำหนดข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์เพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ของคณพิการทางการเมืองเห็น คณพิการทางการเมืองได้ยื่น คณพิการทางสติปัญญาและคณพิการประเภทอื่นที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่สามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ได้ตามความจำเป็น (Phromchod, 2019)

ต่อมาได้มีการบัญญัติและเพิ่มเติมข้อกำหนดในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2561 เพื่อให้คณพิการซึ่งไม่สามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ อันเนื่องมาจากการบกพร่องทางการเมืองเห็น การได้ยื่น ความเคลื่อนไหว สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่น ๆ ได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกับบุคคลอื่นในการเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ โดยให้องค์กรที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยอมรับเพื่อประโยชน์ของคณพิการสามารถเข้าถึงงานมีลิขสิทธิ์ได้ ด้วยการทำซ้ำ ดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ เผยแพร่งานที่ทำซ้ำ ดัดแปลง หรือทำสำเนางานอันมีลิขสิทธิ์ ตามความจำเป็นหากไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไรถือว่าไม่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์เนื่องจากประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีแห่งสนธิสัญญามาร์ราเคช

ต่อมาได้มีการแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2565 โดยเนื้อหาสำคัญจะเกี่ยวข้องกับมาตรการทางเทคโนโลยีโดยเน้นในมาตรา 43/6 ว่าในกรณีที่เจ้าของลิขสิทธิ์ที่มีหลักฐานอันควรเชื่อว่าการละเมิดลิขสิทธิ์บนระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการตามมาตรา 43/4 หรือมาตรา 43/5 เจ้าของลิขสิทธิ์ สามารถแจ้งไปยังผู้ให้บริการให้ระงับการเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อ้างว่าได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ได้โดยไม่ต้องรอคำสั่งจากศาลเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างผู้ให้บริการทางเทคโนโลยีและเจ้าของลิขสิทธิ์ในการแก้ไขปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์บนอินเทอร์เน็ต (Department of

Intellectual Property, 2022) สรุปได้ว่าในปัจจุบันใช้พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมในการคุ้มครองงานวรรณกรรมไทย

ลิขสิทธิ์ มีความหมายว่า สิทธิแต่เพียงผู้เดียว (Exclusive right) ของผู้สร้างสรรค์ หรือเจ้าของสิทธิในงานสร้างสรรค์ตามที่พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้กำหนดไว้ที่มีต่องานสร้างสรรค์ อันได้แก่ งานวรรณกรรม งานนาฏกรรม งานศิลปกรรม งานดนตรีกรรม งานสิ่งบันทึกเสียง งานโสตทัศนวัสดุ งานภาพยนตร์ งานแพร่เสียงแพร่ภาพ งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี วิทยาศาสตร์ หรือศิลปะ ที่ไม่ได้เกิดจากการลอกเลียนงานผู้อื่น (Department of Intellectual Property, 2015) เจ้าของลิขสิทธิ์สามารถหาประโยชน์จากงานลิขสิทธิ์ของตนได้ เช่น ทำซ้ำ คัดลอก ทำสำเนา ทำแม่พิมพ์ บันทึกเสียง บันทึกภาพ จากต้นฉบับหรือสำเนา ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน เจ้าของลิขสิทธิ์สามารถอนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิในการทำซ้ำ ตัดแปลง โดยกำหนดเงื่อนไขหรือไม่ก็ได้ ซึ่งงานวรรณกรรมไทยที่ผู้วิจัยศึกษาได้แก่งานหนังสือ งานเขียน บทประพันธ์ประเภทนวนิยาย ซึ่งจัดอยู่ในหมวดงานวรรณกรรมในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์และผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์จะต้องดูรายละเอียดตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ถ้าเงื่อนไขและองค์ประกอบต่าง ๆ ตรงตามที่บัญญัติในกฎหมายทั้งผู้สร้างสรรค์ งานสร้างสรรค์ บนพื้นฐานว่างานสร้างสรรค์นั้นจะไม่ละเมิดลิขสิทธิ์คนอื่น และลิขสิทธิ์จะเกิดขึ้นทันทีนับตั้งแต่การสร้างสรรค์ โดยไม่ต้องจดทะเบียน ทว่าเจ้าของลิขสิทธิ์จะต้องปกป้องสิทธิของตนเองด้วยการเก็บหลักฐานที่แสดงว่าตนเองเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานนั้น ๆ เพื่อพิสูจน์สิทธิในการเป็นเจ้าของ ทางกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้มีคำแนะนำว่าให้แจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อเป็นการบันทึกข้อมูลซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการคุ้มครองสิทธิ ซึ่งสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ที่เกิดจากการบัญญัติกฎหมายลิขสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 15 ซึ่งเป็นการให้สิทธิทางเศรษฐกิจ โดยให้สิทธิแต่เพียงผู้เดียว (Exclusive right) แก่ผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในการทำซ้ำ

ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน ให้เช่า ทำสำเนา งาน รวมไปถึงการใช้ประโยชน์ของงานอันมีลิขสิทธิ์ และมีสิทธิอนุญาตให้ผู้อื่นกระทำการใด ๆ ต่องานอันมีลิขสิทธิ์ โดยผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ต้องได้รับประโยชน์จากสิทธิทั้งหมด ทว่าในมาตรา 15 (3) ที่ระบุว่าให้เข้าต้นฉบับหรือสำเนา งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์และสิ่งบันทึกเสียง แต่ไม่ได้รวมถึงงานวรรณกรรมไทย ซึ่งหมายความว่า การเข้าต้นฉบับและสำเนางานวรรณกรรมไทยยังไม่ได้รับการคุ้มครองซึ่งถือว่าเป็นช่องว่างทางกฎหมายที่ทำให้เจ้าของลิขสิทธิ์เสียผลประโยชน์ได้หาเช่นการเปิดร้านเช่าหนังสือนิตยสาร โดยบุคคลอื่นทำให้คนอ่านไม่ซื้อหนังสือเปลี่ยนเป็นการเช่าหนังสือแทน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสิทธิในธรรมสิทธิที่เป็นการให้สิทธิแก่ผู้สร้างสรรค์งานโดยให้ผู้นั้นสามารถแสดงตนว่าเป็นผู้สร้างสรรค์งานอันมีลิขสิทธิ์ รวมไปถึงการห้ามผู้อื่นคัดลอก ดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงผู้สร้างสรรค์ และการคุ้มครองสิทธิของผู้สร้างสรรค์เทียบเท่าสิทธิเศรษฐกิจ (Department of Intellectual Property, 2015)

3. แนวคิดเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ (Copyright Infringements) ที่เกี่ยวข้องไว้ ตามมาตรา 27 คือ การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 15 (5) นั่นคือ โดยจะกำหนด เจื่อนไขหรือไม่ก็ได้ แต่เจื่อนไขดังกล่าวจะกำหนดเพื่อจำกัดการแข่งขันโดยไม่เป็นธรรมไม่ได้ ให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าได้กระทำดังต่อไปนี้ 1) ทำซ้ำ 2) ดัดแปลง 2) เผยแพร่ต่อสาธารณชน ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ รวมไปถึง ตามมาตรา 31 บัญญัติว่าผู้ใดรู้อยู่แล้วหรือมีเหตุอันควรรู้ว่างานใดได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่งานนั้นเพื่อหากำไร ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าได้กระทำดังต่อไปนี้ 1) ขยาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขาย ให้เช่า เสนอให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือเสนอให้เช่าซื้อ 2) เผยแพร่ต่อสาธารณชน 3) แจกจ่ายในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของลิขสิทธิ์ 4) นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

(Department of Intellectual Property, 2015) ซึ่งในกรณีงานวรรณกรรมไทย ได้รับการคุ้มครองภายใต้พระราชบัญญัติ พ.ศ. 2537 ทว่าหลายครั้งเกิดเหตุการณ์ที่บุคคลอื่นได้กระทำการใด ๆ ในงานที่ตนเองไม่มีสิทธิในลิขสิทธิ์นั้น ๆ ถือว่าเป็นการกระทำที่ละเมิดลิขสิทธิ์ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของลิขสิทธิ์ สรุปได้ว่าการละเมิดลิขสิทธิ์คือการที่บุคคลใดที่ไม่มีสิทธิในงานสร้างสรรค์ที่ถูกคุ้มครองด้วยลิขสิทธิ์กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ การทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ รวมไปถึงผู้ที่เสนอขาย ให้เช่า เผยแพร่ แจกจ่ายงานที่รู้อยู่แล้วว่าเป็นงานที่ถูกละเมิดลิขสิทธิ์

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างกรอบแนวคิดการวิจัย โดยนำข้อกำหนดตามกฎหมายลิขสิทธิ์ในประเทศไทย ได้แก่ การทำซ้ำ การคัดลอก การดัดแปลง และการเผยแพร่สู่สาธารณชนงานอันมีลิขสิทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ รวมไปถึงการเผยแพร่ ทำซ้ำ เสนอขาย แจกจ่ายงานอันละเมิดลิขสิทธิ์เป็นข้อกำหนดพื้นฐานในการค้นหารูปแบบการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยต่อไป เมื่อทำการหาข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยได้แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มานำเสนอแนวทางการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย สามารถสรุปได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

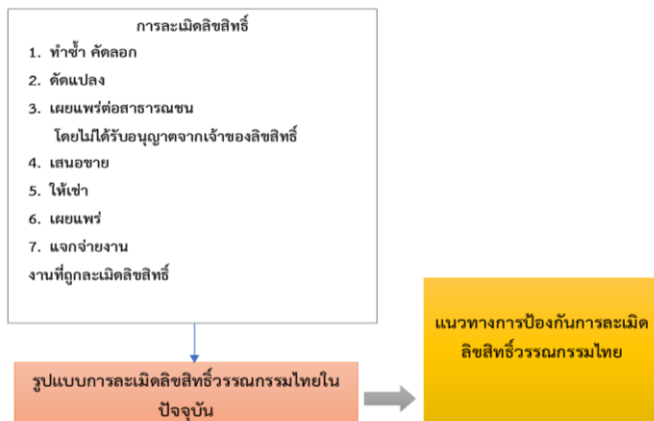

Figure 1 Conceptual Framework

5. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

5.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์และเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการคัดเลือกแบบเจาะจง ผสมกับการสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึกและนำมาประกอบการวิจัยได้มากที่สุด โดยแบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ออกเป็น 4 กลุ่ม และมีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้

1.1 กลุ่มผู้ถูกละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย โดยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกได้แก่ 1) เป็นเจ้าของหรือมีสิทธิ์ในงานอันมีลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์ 2) ต้องมีประสบการณ์การถูกละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย โดยจะเลือกสัมภาษณ์

1) นักเขียนเจ้าของลิขสิทธิ์งานวรรณกรรมไทยจำนวน 4 คน

2) ตัวแทนสำนักพิมพ์ผู้ได้รับสิทธิจากนักเขียนที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์งานวรรณกรรมไทยจำนวน 1 คน

1.2 กลุ่มสื่อกลางเว็บไซต์หรือแพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย โดยมีเกณฑ์คัดเลือกได้แก่ 1) เป็นบุคคลหรือบริษัทที่เป็นเจ้าของแพลตฟอร์ม เว็บไซต์อันเป็นสื่อกลางในงานเผยแพร่งานละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยสู่สาธารณชน 2) ต้องมีประสบการณ์ในการจัดการเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารเว็บไซต์ที่สร้างขึ้นมาเพื่อเผยแพร่งานวรรณกรรมไทยและแพลตฟอร์มหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) วรรณกรรมไทยจำนวน 1 คน

1.3 กลุ่มหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย โดยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกจากบทบาทในการปฏิบัติงาน ดังนี้ 1) เป็นบุคคลจากหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่มีอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย 2) เป็นผู้ที่เคยทำคดีเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยอย่างต่ำ 5 ปี โดยสัมภาษณ์ รองผู้กำกับ (สอบสวน) กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (บก.ปอศ. : ECD) จำนวน 1 คน

1.4 กลุ่มฝ่ายนโยบาย ได้แก่ ตัวแทนจากกรมทรัพย์สินทางปัญญาจำนวน 2 คน

รวมผู้ให้ข้อมูลสำคัญรวมทั้งสิ้น 9 คน

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิจัยนี้ใช้แนวทางการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยผู้วิจัยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่มีการวางแผน จัดเตรียมชุดคำถามหรือแบบสัมภาษณ์ และวิธีการสัมภาษณ์อย่างมีระบบ โดยชุดคำถามหรือแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นจากการวิจัย

ทางเอกสารจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบปัญหาในงานวิจัยนี้

สำหรับแนวทางการสัมภาษณ์ในการศึกษาวิจัยฯ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาแบ่งออกเป็น 4 ส่วน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ส่วนที่ 2 รูปแบบการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยในปัจจุบัน

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย

โดยทั้ง 3 ส่วนนี้จะถูกนำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ 4 ชุด ได้แก่ 1) สำหรับสัมภาษณ์ผู้ถูกละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย 2) สำหรับสื่อกลางแพลตฟอร์ม เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย 3) สำหรับสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย 4) สำหรับกลุ่มนโยบายได้แก่กรมทรัพย์สินทางปัญญา

5.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

1.1 ขั้นตอนการวิจัยโดยศึกษาข้อมูลทางเอกสาร

1.2 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้ทำงานประสานงานของความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และดำเนินการสัมภาษณ์โดยขออนุญาตบันทึกเสียงและจดบันทึกการสัมภาษณ์ จากนั้นผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์แยกแยะประเด็นสำคัญ เลือกใช้ข้อมูลเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และนำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์กับข้อมูลที่ได้จากการวิจัยทางเอกสารในขั้นตอนแรกอีกครั้งหนึ่งเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูลของงานวิจัยนี้

5.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากคำพูดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามประเด็นคำถาม และการวิเคราะห์แบบอุปนัย (analytic analysis) เพื่อตีความสร้างข้อสรุปบูรณาการ เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลครบถ้วนทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยเชิงเอกสาร และการภาคสนามแล้วผู้วิจัยจะดำเนินขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 จัดหมวดหมู่ข้อมูล

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาข้อมูลที่ยังไม่สมบูรณ์ เมื่อเห็นถึงส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ซ้ำในบางประเด็นอีกครั้งหนึ่ง

1.3 ขั้นตอนการวิเคราะห์ซ้ำ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์มากที่สุด

1.4 ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้วิธีการตรวจสอบความถูกต้องด้วยวิธีการตรวจสอบสามเส้า ได้แก่การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data triangulation) คือการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ พิจารณาจากแหล่งเวลา หมายถึง ถ้าข้อมูลต่างเวลากันจะเหมือนกันหรือไม่ และการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) ซึ่งหมายถึง การใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลที่แตกต่างกัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน

5.5 จริยธรรมในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ความสำคัญและตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมวิจัยและเพื่อป้องกันมิให้เกิดผลเชิงลบต่อกลุ่มตัวอย่างโดยมิได้เจตนา ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ได้ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมและการวิจัย คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ (ICH-GCP) ได้มีมติรับรองการวิจัยตามหนังสือการรับรองโครงการวิจัย เลขที่ SSRBCA-REC 001/2565 เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

6. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตามแนวคิดและกฎหมายเกี่ยวกับลิขสิทธิ์โดยใช้ข้อมูลจากการวิจัยเชิงเอกสารและจากการสัมภาษณ์นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์งานวิจัยได้ดังต่อไปนี้

6.1 รูปแบบการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยในปัจจุบัน ดังต่อไปนี้

1.1 การทำซ้ำ ทำสำเนาโดยวิธีใด ๆ เลียนแบบ ทำสำเนาโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ได้แก่

1) การทำซ้ำด้วยการนำหนังสืออนินิยายไปถ่ายเอกสาร นำมาเย็บเป็นเล่ม และนำไปขาย

2) การคัดลอกเนื้อหาหนังสืออนินิยายที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ นำไปเผยแพร่สู่สาธารณชนโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยแสดงว่าตัวเองเป็นเจ้าของวรรณกรรมเรื่องนั้นโดยไม่ได้รับอนุญาต

3) การถ่ายรูปหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ที่เปิดในโทรศัพท์หรือคอมพิวเตอร์ และทำซ้ำให้เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบไฟล์ PDF และนำไปเผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์อย่าง Facebook Twitter และเว็บไซต์ที่สร้างขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาต

จากการศึกษาพบว่า รูปแบบการละเมิดในการทำซ้ำมีความสอดคล้องกับการทำซ้ำที่บัญญัติในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 4 ที่ให้คำนิยามว่าการทำซ้ำ คัดลอก เลียนแบบโดยการสำเนาการถ่ายรูป ถ่ายเอกสาร จากต้นฉบับ ซึ่งตามกฎหมายลิขสิทธิ์จะกำหนดว่าแม้ทำซ้ำในส่วนอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ถือว่าเป็นการกระทำผิด

1.2 การดัดแปลง ทำซ้ำโดยเปลี่ยนรูปแบบ ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ได้แก่

1) การสแกนหนังสืออนินิยาย ดัดแปลงให้ไฟล์ PDF นำไปเผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์เช่น Facebook แอปพลิเคชัน LINE

- 2) การถ่ายรูปเนื้อหาในนวนิยายและนำไปดัดแปลงเป็นไฟล์ PDF และเผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์กลุ่ม Facebook Twitter Line
- 3) การดัดแปลงจากหนังสือนวนิยายโดยการทำเป็นหนังสือเสียง โดยลงในกลุ่มสังคมออนไลน์ โดยอ้างว่าทำเพื่อคนพิการตามสนธิสัญญามาราเคซ
- 4) การอ่านหนังสือนวนิยายให้เป็นหนังสือเสียงลงในช่อง Youtube
- 5) สำนักพิมพ์ต่างประเทศนำนวนิยายไทยไปแปลเป็น ภาษาต่างประเทศ ทำการตีพิมพ์หนังสือและทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)
- 6) นักเขียนที่ไม่ใช่เจ้าของลิขสิทธิ์ นำนวนิยายของนักเขียนที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ไปดัดแปลง โดยนำข้อความคำบรรยายไปใช้บางส่วน และนำไปเขียนต่อให้เหมือนเป็นการสร้างสรรค์ด้วยตัวเองจนได้รับการตีพิมพ์เป็นหนังสือ
- 7) มีการนำบางส่วนของนวนิยายหลาย ๆ เรื่องมารวมกัน เพื่อเป็นนวนิยายเรื่องใหม่ ซึ่งนักเขียนจะเรียกว่า การยักรวมกัน จากนั้นก็นำไปเผยแพร่เป็นนวนิยายเรื่องใหม่ ซึ่งวิธีนี้จะจับการกระทำผิดได้ยากเพราะการรู้ถึงการละเมิดจะต้องเป็นคนทั้งต้นฉบับจากนักเขียนหลายท่านและอ่านนวนิยายที่ละเมิดลิขสิทธิ์ไปด้วยกัน
- 8) การนำนวนิยายไปดัดแปลงเป็นละครในต่างประเทศ
- 9) การนำนวนิยายไปดัดแปลงเป็นภาพยนตร์
- 10) การนำนวนิยายดัดแปลงเป็นละครเวที
- 11) การนำนวนิยายไปดัดแปลงเป็นนิยายแชทในเว็บไซต์ จอยลด้า ที่มีการเล่าเรื่องเหมือนเป็นการสนทนา
- 12) การนำนวนิยายไปดัดแปลงโดยการเดินเรื่องเหมือนกัน พื้นฐานตัวละครเหมือนกัน เพียงแต่เปลี่ยนชื่อตัวละคร
- 13) การละเมิดด้วยการไม่ทำตามสัญญา โดยเป็นการเซ็นสัญญากับนายทุนต่างประเทศที่ระบุในสัญญาว่าจะนำนวนิยายไปดัดแปลงด้วยการตีพิมพ์เป็นหนังสือ แต่ได้มีการทำนอกเหนือจากที่ตกลงไว้ คือการนำอนุญาตให้ผู้อื่นไป

ดัดแปลงนวนิยายนั้นไปทำเป็นละครโทรทัศน์ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตัวจริง

จากการศึกษาพบว่า การละเมิดในรูปแบบการดัดแปลงจะเป็นการเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนองานวรรณกรรมไทยที่ใช้สื่ออื่นๆ ร่วมอยู่ด้วย เช่น สื่อโทรทัศน์ ภาพยนตร์ รวมไปถึงการนำบางส่วนไปปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับนิยามของการดัดแปลงที่บัญญัติในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 4 ที่ให้ความหมายว่าการดัดแปลงคือการทำซ้ำในรูปแบบใหม่ ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม หรือจำลองงานต้นฉบับในส่วนอันเป็นสาระสำคัญโดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำขึ้นมาใหม่ ไม่ว่าจะเป็นทั้งหมดหรือบางส่วน โดยรวมถึงการแปลวรรณกรรม เปลี่ยนรูปวรรณกรรม หรือรวบรวมวรรณกรรมโดยคัดเลือกและจัดลำดับใหม่ แต่ไม่ได้มีการอธิบายถึงการดัดแปลงในสื่อที่นอกเหนือจากหนังสือ จึงควรมีการบัญญัติเพิ่มเติมให้ครอบคลุม เช่น การดัดแปลงสาระสำคัญไปเป็นผ่านสื่อต่าง ๆ เพิ่มเติมขึ้น

1.3 การเผยแพร่ต่อสาธารณชน ทำให้ปรากฏต่อสาธารณชน โดยการแสดง การบรรยาย การจำหน่าย หรือโดยวิธีอื่นใดซึ่งงานที่ได้จัดทำขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ได้แก่

- 1) การนำนวนิยายไปอ่านผ่าน สื่อสังคมออนไลน์เช่น Club House Live Facebook
- 2) การเผยแพร่หนังสือเสียงที่ถูกดัดแปลงจากนวนิยายผู้อื่นผ่านกลุ่มใน Facebook และสื่อสังคมออนไลน์อื่น ๆ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
- 3) การเผยแพร่หนังสือเสียงที่ถูกดัดแปลงจากนวนิยายผู้อื่นผ่านกลุ่มใน YouTube ทำเป็นระบบ Subscribe ให้เสียค่าสมาชิกเพื่อรับสิทธิ์เข้าฟัง
- 4) การนำหนังสือนวนิยาย หรือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ที่จัดทำในลักษณะละเมิดลิขสิทธิ์ ไปเผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์ อย่างเช่น Facebook Twitter โดยมีทั้งให้อ่านฟรี กับเสียค่าสมัครสมาชิกเพื่อเข้ากลุ่มใน Facebook เพื่อได้อ่านไฟล์ที่ถูกทำมาด้วยการละเมิดลิขสิทธิ์

5) การนำหนังสือนวนิยาย หรือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ที่จัดทำในลักษณะละเมิดลิขสิทธิ์ ขยายผ่านแพลตฟอร์มการซื้อขายออนไลน์ อย่าง Shopee

6) การนำไฟล์นวนิยายที่ทำเป็น PDF หรือรูปถ่ายจากหนังสือ นวนิยายไปเผยแพร่ในเว็บไซต์มีทั้งแบบให้โหลดฟรีและเว็บพิท เช่น เว็บไซด์ 4Shared และแบบเสียเงินในรูปแบบการจ่ายค่าสมาชิกเพื่อโหลดไฟล์ หรือมีการ จ่ายเงินเพื่อโหลดไฟล์ หรือทางเว็บไซด์ให้โหลดฟรีแต่มีการทำรายได้จากการ โฆษณาในเว็บไซต์ ซึ่งการทำธุรกรรมการเงินของเว็บไซด์เหล่านี้จะใช้บัญชีเงินฝาก ธนาการของบุคคลอื่นซึ่งมาจากการหลอกลวงให้เปิดบัญชีหรือการจ้างให้เปิดบัญชี เพื่อทำธุรกรรมทางการเงินเพื่อไม่ให้หลบเลี่ยงและไม่ให้เกิดหลักฐานว่าใครเป็น ผู้กระทำผิดหรือที่เรียกว่าบัญชีม้าในการรับโอนเงิน

7) การนำนวนิยายที่ทำการทํ้า คัดลอกเนื้อหา มาลงใน เว็บไซต์สำหรับลงนวนิยาย เช่น Fictionlog Dek-d.com ReadAwrite โดยผู้ ละเมิดลิขสิทธิ์แสดงตนเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์เสียเอง

8) การนำนวนิยายที่นำข้อความบางส่วนของนวนิยายผู้อื่นหรือ การย่ารวมนวนิยายของหลาย ๆ คนมาไว้ในเรื่องเดียว มาลงในเว็บไซต์สำหรับลง ผลงานนวนิยายโดยตรง เช่น Fictionlog Dek-d.com ReadAwrite เป็นต้น โดยผู้ ละเมิดลิขสิทธิ์แสดงตนเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์เสียเอง

9) การนำนวนิยายที่ดัดแปลงเป็นนิยายแซท และนำมาเผยแพร่ ผ่านแอปพลิเคชันจอยลด้า

10) สำนักพิมพ์ต่างประเทศทำการเผยแพร่และจำหน่ายหนังสือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ที่จัดทำอย่างละเมิดลิขสิทธิ์โดยการแปลเป็น ภาษาต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์และสำนักพิมพ์ของไทยที่ ได้รับสิทธิในการตีพิมพ์และเผยแพร่

11) การเผยแพร่ภาพยนตร์ที่ดัดแปลงจากนวนิยาย

12) การเผยแพร่ละครเวทีและมีการขายตั๋วเพื่อเข้าชมที่
ดัดแปลงมาจากนวนิยาย

13) การเผยแพร่ละครโทรทัศน์ที่ดัดแปลงมาจากนิยาย

จากการศึกษาพบว่ารูปแบบการละเมิดในการเผยแพร่ต่อ
สาธารณชน มีความสอดคล้องกับนิยามของการเผยแพร่ต่อสาธารณชนที่บัญญัติใน
พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 4 ที่ให้ความหมายว่าการทำให้ปรากฏ
ต่อสาธารณชนโดยการแสดง บรรยาย การสวด บรรเลง ทำให้ปรากฏด้วยเสียงและ
หรือภาพ การก่อสร้าง การจำหน่ายหรือโดยวิธีอื่นๆ ซึ่งการเผยแพร่งานวรรณกรรม
ที่ถูกละเมิดด้วยการดัดแปลงในรูปแบบต่างๆ จะเป็นการทำให้ปรากฏสู่สาธารณชน
เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อผู้กระทำผิดและทำให้เจ้าของลิขสิทธิ์เสียผลประโยชน์

1.4 ขยาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขาย งานวรรณกรรมไทยที่รู้อยู่แล้วว่า
เป็นงานละเมิดลิขสิทธิ์ ได้แก่ การนำไฟล์นวนิยายที่ถูกดัดแปลงจากการสแกนจาก
หนังสือเป็นไฟล์ PDF หรือไฟล์รูปถ่ายจากหนังสือที่ถูกเผยแพร่ในเว็บไซต์สำหรับ
อัปโหลดไฟล์อย่าง 4Shared มาขายต่อโดยการสร้างกรู๊ปใน Facebook Twitter

**1.5 การเผยแพร่งานวรรณกรรมไทยที่รู้อยู่แล้วว่าเป็นงานละเมิด
ลิขสิทธิ์ ต่อสาธารณชน** ได้แก่ การนำไฟล์ PDF นิยายละเมิดลิขสิทธิ์ที่ถูกอัปโหลด
บนเว็บไซต์ 4Shared มาเผยแพร่ต่อในลักษณะเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
(E-book) โดยห้องสมุดของหน่วยงานราชการ

**1.6 แจกจ่ายในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของ
ลิขสิทธิ์** ได้แก่ การแชร์รูปถ่ายหนังสือนวนิยายที่ลงในเพจ Facebook ที่ละเมิด
ลิขสิทธิ์

จากการศึกษาทางเอกสารและการสัมภาษณ์สามารถนำเสนอรูปแบบ
การละเมิดลิขสิทธิ์ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ยังไม่พบ
รูปแบบเกี่ยวกับให้เช่า เสนอให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือเสนอให้เช่าซื้องานวรรณกรรม
ไทยที่รู้อยู่แล้วว่าเป็นงานละเมิดลิขสิทธิ์ นอกจากนี้ยังมีค้นพบรูปแบบที่นอกเหนือ
กรอบแนวคิดการวิจัยซึ่งยังไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่

นั่นคือ การนำตัวละครในวรรณกรรมไทยไปจัดทำเป็นโมเดล รูปร่าง เพื่อนำขาย โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ รวมไปถึงการสัมภาษณ์ยังได้ค้นพบว่าในปัจจุบันมีเทคโนโลยีก้าวไกล มีอินเทอร์เน็ตทำให้ผลงานสร้างสรรค์ต่าง ๆ เผยแพร่ไปได้กว้างไกล รวดเร็ว ทำให้เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ได้อย่างรวดเร็ว และโอกาสเกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ในต่างประเทศได้สูงกว่าในอดีต

6.2 แนวทางการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย ดังต่อไปนี้

1) ในกรณีการทำซ้ำ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์และผู้ได้รับสิทธินั้น สามารถทำได้ด้วยการเขียนคำเตือนไว้ที่ปกในของหนังสือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) ว่าการกระทำทั้งในส่วนของทำซ้ำ ดัดแปลง เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ มีความผิดตามกฎหมาย นอกจากนี้ทางแพลตฟอร์ม เว็บไซต์ สำหรับการลงวรรณกรรมไทยต่าง ๆ ได้มีการป้องกันด้วยการใช้โปรแกรมทำให้คัดลอกข้อความไม่ได้ ส่วนแอปพลิเคชันที่ทำการขายหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ก็ยังมีการใช้โปรแกรมกันการบันทึกหน้าจอ และนักเขียนจะต้องมีการสอดส่องดูแลผลงานตัวเอง เลือกลงผลงานในแพลตฟอร์ม เว็บไซต์ หรือขายหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) ที่มีความน่าเชื่อถือ ระบบป้องกันดี

2) ในกรณีการดัดแปลงโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์และผู้ได้รับสิทธินั้น สามารถป้องกันได้โดยเมื่อประชาชนทั่วไปพบงานที่ละเมิดลิขสิทธิ์สามารถแจ้งเจ้าของลิขสิทธิ์ทันที เพื่อให้ดำเนินการแก้ไข นักเขียน เจ้าของผลงานดูแลสัญญาในเรื่องการให้สิทธิงานดัดแปลงให้ละเอียดและรัดกุม เพื่อไม่ให้ถูกโกงสัญญา ด้านสำนักพิมพ์จะแจ้งให้กับนักเขียนที่จะทำการตีพิมพ์ผลงานทราบว่า ถ้าลอก ทำซ้ำหรือดัดแปลงจากนิยายผู้อื่นมาจะถูกจ่ายค่าปรับและดำเนินการทางกฎหมาย ส่วนในกรณีที่เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ในต่างประเทศ สามารถประสานงานกับกรมทรัพย์สินทางปัญญาให้ช่วยดำเนินการประสานงานให้ได้ และเกี่ยวกับการใช้ช่องโหว่เกี่ยวกับสนธิสัญญามาราเคซ ให้ทำการสร้างข้อจำกัดและสื่อสารให้ชัดเจนว่างานเพื่อคนพิการ จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ พร้อมกับแจ้งให้ทางกรมทรัพย์สินทางปัญญาทราบก่อน

3) การเผยแพร่ต่อสาธารณชน ทำให้ปรากฏต่อสาธารณชน โดยการแสดง การบรรยาย การจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต นั้นสามารถป้องกันได้โดยเมื่อพบการละเมิดลิขสิทธิ์ เจ้าของลิขสิทธิ์ต้องแสดงความเป็นเจ้าของผลงานให้ได้และแจ้งให้เจ้าของเว็บไซต์ แพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สื่อสังคมออนไลน์ แอปพลิเคชัน เช่น YouTube Facebook Clubhouse twitter ทราบ ทางแพลตฟอร์มต่าง ๆ ต้องดำเนินการลบ ระงับ การเผยแพร่ได้อย่างรวดเร็วเพื่อไม่ให้งานละเมิดลิขสิทธิ์กระจายในวงกว้าง พร้อมกับระงับบัญชีรายชื่อผู้กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ อีกทั้งยังพร้อมที่จะมอบหลักฐานเพื่อช่วยทางเจ้าของลิขสิทธิ์ดำเนินคดีได้ ซึ่งหลักฐานเหล่านั้นจะต้องกระทำการถูกต้องตามกฎหมาย

4) ในกรณีการขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขาย งานวรรณกรรมไทยที่รู้อยู่แล้วว่าเป็นงานละเมิดลิขสิทธิ์ต้องสร้างความตระหนักให้แก่ประชาชนทราบว่า การกระทำเหล่านั้นมีความผิดตามกฎหมาย ไม่สนับสนุนด้วยการซื้อเด็ดขาด

5) การเผยแพร่งานวรรณกรรมไทยที่รู้อยู่แล้วว่าเป็นงานละเมิดลิขสิทธิ์ต่อสาธารณชน ในกรณีนี้มีหน่วยงานรัฐแห่งหนึ่งได้กระทำการละเมิด ต้องป้องกันด้วยการอบรมให้เจ้าหน้าที่รัฐมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ กำหนดขอบเขตให้ชัดเจนว่าการกระทำใดเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ และต้องมีการกำหนดขั้นตอนการตรวจสอบก่อนเผยแพร่สู่สาธารณชนอย่างระวัง และต้องแจ้งให้เจ้าของลิขสิทธิ์อนุญาตก่อน

6) การแจกจ่ายในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของลิขสิทธิ์ ประชาชนควรตระหนักกว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย และมีโทษให้เป็นตัวอย่าง ส่วนทางด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย ควรเอาจริงจังและจัดการคนแจกจ่ายมาลงโทษเพื่อให้เกิดความเกรงกลัวกฎหมาย

7) การเริ่มต้นดูแลผลงานของตัวเองก่อน นักเขียนผู้สร้างสรรค์ผลงานให้ข้อมูลว่าการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ต้องเริ่มจากดูแลฉบับของตัวเองให้ดีที่สุด ถ้าจะเผยแพร่สู่สาธารณชนจะเลือกผลงานในแพลตฟอร์ม เว็บไซต์ แอปพลิเคชันหรือขายหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) กับผู้ให้บริการที่น่าเชื่อถือ

ระบบป้องกันดี รวมไปถึงการระวังในการส่งไฟล์ต้นฉบับ ไม่ส่งหรือนำไปเผยแพร่ในที่ที่ไม่ปลอดภัย และถ้าจะส่งต่อให้คนอื่นจะต้องเป็นคนใกล้ชิด ไว้ใจได้ เก็บหลักฐานในการส่งไว้ อีกทั้งจดแจ้งลิขสิทธิ์กับทางกรมทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของ ประกาศให้คนอื่นรับรู้และเมื่อมีคนละเมิดลิขสิทธิ์การดำเนินคดีให้จริงจัง

8) สร้างเครือข่ายเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมช่วยกันดูแลผลงานอันมีลิขสิทธิ์ ทางสำนักพิมพ์ นักเขียนเจ้าของผลงานมีการการสร้าง ความผูกพันกับนักอ่านหรือคนที่ติดตามผลงานเพื่อให้เกิดความรัก ความผูกพัน ใกล้ชิด เพราะว่านักอ่านที่ผูกพันกับสำนักพิมพ์จะมีความรู้สึกรัก อยากปกป้องผลงานของสำนักพิมพ์ นักเขียนเจ้าของลิขสิทธิ์ เมื่อพบการละเมิดลิขสิทธิ์จะเป็นผู้ช่วยแจ้งข่าวให้ทราบ และมีพฤติกรรมที่ไม่สนับสนุนงานละเมิดลิขสิทธิ์ทันที โดยนักเขียน สำนักพิมพ์ รวมไปถึงผู้ให้บริการเว็บไซต์ต่าง ๆ ได้ให้ข้อมูลสอดคล้องกันว่าทุกครั้งที่เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ พวกเขาจะทราบจากนักอ่านและพวกเขาจะรีบแจ้งให้ทราบ ก่อนที่ตัวนักเขียน สำนักพิมพ์ เว็บไซต์จะรู้ตัวด้วยซ้ำ

9) การสร้างความตระหนักรู้เรื่องลิขสิทธิ์แก่ประชาชน ให้รู้ว่าการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์ การเผยแพร่งานที่รู้ว่าจะละเมิดลิขสิทธิ์เป็นความผิดทั้งทางแพ่งและอาญาไม่ใช่เรื่องปกติและไม่สนับสนุนงานเหล่านั้น ควรบรรจุเรื่องนี้ไว้ในบทเรียน ปลุกฝังตั้งแต่เด็ก เพราะการปลูกฝังตอนโตเป็นผู้ใหญ่ ไม่ได้ผลเท่าไรนัก ซึ่งกรมทรัพย์สินทางปัญญา สำนักพิมพ์ สมาคมสิ่งพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย รวมไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนได้มีการวางแผน จัดการ พร้อมกับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ อีกทั้งมีการจัดงานสัมมนา การเขียนบทความและมีการสื่อสารผ่านงานสัมมนา สื่อต่าง ๆ เช่นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ให้แก่ประชาชนทั่วไปด้วย

10) แสดงความเป็นเจ้าของงานอันมีลิขสิทธิ์ชัดเจน สร้างหลักฐานต่าง ๆ ว่าตัวเองเป็นเจ้าของ เช่นการจดแจ้งลิขสิทธิ์ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา

กระทรวงพาณิชย์ แต่ปัจจุบันการจดทะเบียนลิขสิทธิ์เป็นเหมือนการลงทะเบียน จะต้องมีการพิสูจน์อีกครั้ง ซึ่งต่างจากการจดสิทธิบัตร หรือการจดทะเบียนทางการค้า เพราะว่าสองอย่างนี้มีเอกสารหลักฐานชัดเจนในการเป็นเจ้าของ ส่วนการจดลิขสิทธิ์ ซึ่งทางกรมทรัพย์สินทางปัญญาใช้วิธีการลงทะเบียน เพื่อป้องกันคนแอบอ้างเป็นเจ้าของผลงานมาจดทะเบียนลิขสิทธิ์

11) การดำเนินคดีจริงจัง เด็ดขาด ช่วยลดการกระทำผิดได้ จากการศึกษาพบว่าเมื่อเกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ เจ้าของลิขสิทธิ์ ทั้งนักเขียน สำนักพิมพ์ ควรจัดการดำเนินคดีขึ้นเด็ดขาด โดยนักเขียนที่มีประสบการณ์กล่าวว่า การดำเนินคดีทางกฎหมายจริงจังและเด็ดขาด ทำให้ถูกละเมิดลิขสิทธิ์ลดลงเพราะต่างรู้กันว่านักเขียนคนนี้อาจจริง ซึ่งทางผู้บังคับใช้กฎหมายอย่างผู้กำกับการ บก. ปอศ. สนับสนุนให้ดำเนินการจริงจังเช่นกันเพราะถ้ามีการแจ้งความ ตำรวจก็มีสิทธิในการดำเนินการเต็มที่ แต่นักเขียนและสำนักพิมพ์ที่ถูกละเมิดลิขสิทธิ์ได้ให้ข้อมูลว่าการดำเนินคดีเป็นไปได้ยาก เพราะการกระทำผิดละเมิดลิขสิทธิ์เป็นความผิดระหว่างบุคคลที่ยอมความได้ การดำเนินคดีจะต้องใช้เงินส่วนตัวในการจ้างทนาย เสียเวลา อีกทั้งเมื่อไปแจ้งความ ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจจะเกลี้ยกล่อมให้อยอมความ หรือบางครั้งไม่ดำเนินการใด ๆ ทำให้การเจ้าของลิขสิทธิ์ที่อยู่ในกระบวนการทางกฎหมาย และดำเนินการต่าง ๆ ไม่คุ้มกับผลที่ได้

12) การแก้ไขกฎหมายและลดช่องว่างทางกฎหมาย เนื่องจากการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์บางรูปแบบเกิดจากช่องว่างทางกฎหมาย เช่นการยืมงานรวมกัน หรือการดัดแปลงให้ต่างจากต้นฉบับ กฎหมายไม่ได้กำหนดชัดเจนว่าการใช้ข้อความจากงานอันมีลิขสิทธิ์มาใช้ได้ก็พอหรือจนถึงจะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งยังมีช่องว่างอีกหลายข้อที่ควรปรับปรุง รวมไปถึงกฎหมายการแก้ไขกฎหมายจากความผิดระหว่างบุคคลที่สามารถยอมความได้เป็นความผิดอาญาที่ยอมความไม่ได้ เพื่อให้เกิดความตระหนักและเกรงกลัวการลงโทษ ให้ประชาชนรู้ว่าการละเมิดลิขสิทธิ์ไม่ใช่เรื่องปกติ อีกทั้งเมื่อมีผู้ที่พบงานละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย

สามารถแจ้งเหตุได้ เจ้าหน้าที่จะได้มีอำนาจในการจัดการทันที โดยไม่ต้องรอให้เจ้าของลิขสิทธิ์ดำเนินการ

13) ฝ่ายนโยบาย หรือกรมทรัพย์สินทางปัญญาควรมีมาตรการในการจัดการเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศให้ชัดเจนมากขึ้น เพื่อจะได้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก เพราะว่าการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยไม่ได้เกิดขึ้นในไทยเท่านั้น เทคโนโลยีทำให้การละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยเกิดขึ้นได้ทั่วโลก

7. อภิปรายผลและสรุป

สำหรับผลการศึกษานำมาอธิบายตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้ ได้ดังนี้

7.1 รูปแบบการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยในปัจจุบัน

1) รูปแบบการละเมิดลิขสิทธิ์ในปัจจุบันที่พบคือการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่สู่สาธารณชนงานอันละเมิดลิขสิทธิ์ การขาย แจกจ่าย เผยแพร่สู่สาธารณชนงานที่รู้ว่าเป็นงานละเมิดลิขสิทธิ์ ไม่พบการละเมิดลิขสิทธิ์ด้วยการให้เช่างานที่รู้ว่าเป็นงานละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งจากข้อมูลของนักเขียนที่มีประสบการณ์งานเขียนนานกว่าสามสิบปีได้กล่าวว่า การละเมิดลิขสิทธิ์มีการพัฒนาจากในอดีตมาก เพราะเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับรูปการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์ที่พบ ส่วนใหญ่จะเป็นการดัดแปลงจากหนังสือวรรณกรรมไทย หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) หรืองานวรรณกรรมที่ลงให้อ่านผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ให้เป็นงานในลักษณะที่ต่างไปจากเดิม ซึ่งการดัดแปลงผลงานอันมีลิขสิทธิ์เกิดขึ้นจากความตั้งใจและผ่านกระบวนการคิดของผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ ไม่ใช่ไม่รู้กฎหมาย แต่เป็นการรู้ว่าการละเมิดลิขสิทธิ์เป็นการกระทำผิด แต่หาทางหลีกเลี่ยง และใช้ช่องว่างทางกฎหมาย ให้เป็นประโยชน์ ทั้งหมดเป็นเรียนรู้และพัฒนาวิธีการไปเรื่อย ๆ สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ โรนัลด์ เอเคอร์ โดยทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมถูกนำมาอธิบายการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรมของบุคคล

(Khruakham, 2015) ในกรณีของการละเมิดลิขสิทธิ์งานวรรณกรรมไทยนั้น เกิดจากการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคลว่าทัศนคติเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ไปในทิศทางไหน ถ้าครอบครัว สังคมรอบตัว มีการตระหนักรู้ถึงความผิดเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ พฤติกรรมจะเป็นไปตามการเรียนรู้ว่าไม่ควรละเมิดลิขสิทธิ์ แต่ถ้าสังคมรอบตัว ครอบครัว สร้างความเคยชินและคิดว่าการละเมิดลิขสิทธิ์เป็นเรื่องที่ใคร ๆ ก็ทำกัน ก็จะเกิดพฤติกรรมและมุมมองเดียวกัน

2) เทคโนโลยีมีผลต่อรูปแบบการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยในปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง เมื่อสื่อต่าง ๆ พัฒนาทำให้วรรณกรรมไทยมีการต่อยอดได้หลายรูปแบบ สอดคล้องกับข้อมูลของกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่ยกตัวอย่างว่างานวรรณกรรมไทยสามารถต่อยอดได้ทั้งภาพยนตร์ เกม การ์ตูน หนังสือเสียง ละคร (Department of Intellectual Property, 2015) ในอนาคตรูปแบบการละเมิดลิขสิทธิ์จะถูกพัฒนาไปเรื่อย ๆ ทำให้เกิดรูปแบบที่หลากหลายขึ้น และการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์ที่พบได้มากคือการดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาตและจะเกิดขึ้นพร้อมกับการเผยแพร่สู่สาธารณชนโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งการเผยแพร่สู่สาธารณชนจะทำให้ผู้กระทำผิดได้ประโยชน์ ทั้งเงิน ชื่อเสียง รายได้ แต่จะทำให้เจ้าของลิขสิทธิ์เสียผลประโยชน์ จากการสัมภาษณ์พบว่าเทคโนโลยีทำให้การละเมิดลิขสิทธิ์แตกต่างจากในอดีต และสามารถเผยแพร่งานอันละเมิดลิขสิทธิ์ไปได้ไกล แต่เทคโนโลยีก็มีข้อดีตรงที่เมื่อการละเมิดง่าย แต่การพบเจองานละเมิดลิขสิทธิ์ก็ง่ายขึ้น ขึ้นอยู่กับประชาชนถ้าพบเจอจะนิ่งเฉย หรือแจ้งให้เจ้าของลิขสิทธิ์ทราบหรือไม่

3) การละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยไม่ได้เกิดขึ้นในประเทศไทยเท่านั้น ยังถูกละเมิดลิขสิทธิ์ที่ต่างประเทศอีกด้วย และมีการปรับเปลี่ยนวิธีการต่าง ๆ ไปตามยุคสมัยและการพัฒนาของเทคโนโลยี จากกรณีศึกษาของของคุณสมตม์บีเบอร์ที่ถูกสำนักพิมพ์ Obsok Publisher จากประเทศกัมพูชาละเมิดลิขสิทธิ์ด้วยการนำหนังสือนิยายดัดแปลงเป็นภาษากัมพูชาและทำการตีพิมพ์ ทางคุณสมตม์บี

เบอร์และสำนักพิมพ์แจ่มใสได้ดำเนินการทางกฎหมายโดยให้ทางกรมทรัพย์สินทางปัญญาประสานงานให้ (Stampberry, 2021) จนหยุดการละเมิดได้

4) ข้อค้นพบยังมีการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยที่ในปัจจุบันยังถือว่าไม่ผิดกฎหมายตัวอย่างเช่น การนำตัวละครในวรรณกรรมไทยไปทำเป็นโมเดลสติ๊กเกอร์ไลน์ รูปภาพ และนำไปขาย แต่เมื่อดูในกฎหมายลิขสิทธิ์พบว่ายังไม่ถือว่าเป็นความผิดการละเมิดลิขสิทธิ์ เพราะในเนื้อหายังไม่คุ้มครองตัวละครในวรรณกรรมไทย ซึ่งในอนาคตอาจต้องแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการกระทำผิดเช่นนี้ต่อไป

7.2 แนวทางการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย

1) การปลูกฝังค่านิยม ทำให้เกิดการตระหนักรู้ และให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ รวมไปถึงการทำให้รู้ว่าการละเมิดลิขสิทธิ์เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายจะได้รับโทษ จากการศึกษาพบว่า การป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ที่ดีคือการทำให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจว่างานสร้างสรรค์ต่าง ๆ รวมไปถึงวรรณกรรมไทยว่าเป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่ง การละเมิดลิขสิทธิ์เหมือนเป็นการขโมยทรัพย์สิน หมายความว่า การละเมิดลิขสิทธิ์เป็นการกระทำผิด และให้ความสำคัญต่อทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งควรจะปลูกฝังตั้งแต่เด็ก ๆ ผู้ให้สัมภาษณ์สนับสนุนให้เพิ่มเติมความรู้ในระบบการศึกษา รวมไปถึงการปลูกฝังภายในครอบครัว ซึ่งการปลูกฝังค่านิยม การตระหนักรู้ จะเป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐ อย่างเช่น กระทรวงศึกษาธิการ กรมทรัพย์สินทางปัญญา เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย รวมไปถึงภาคเอกชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rahma Fitriasisih, Sri Rahayu Hijrah Hati and Adrian Achyar (2019) ทำการศึกษาการละเมิดลิขสิทธิ์หนังสือที่ของนักศึกษาที่เกิดขึ้นในประเทศอินโดนีเซีย พบว่า การปลูกฝังด้านศีลธรรม ผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่มีต่อเรื่องลิขสิทธิ์จะสามารถลดการละเมิดลิขสิทธิ์ได้

2) ความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ผู้ได้รับสิทธิในงานอันมีลิขสิทธิ์ ต้องดูแลผลงานให้ดี แสดงความเป็นเจ้าของให้ชัดเจน ผลการศึกษาพบว่าเจ้าของงานสร้างสรรค์ต้องตรวจสอบสัญญาสำหรับการให้สิทธิ์แก่ผู้อื่นในการต่อยอดงาน

วรรณกรรมอย่างถึถวน รวมไปถึงการเลือกผลงานในแพลตฟอร์มที่มีการป้องกันการคัดลอก และมีระบบฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถือ การส่งต้นฉบับงานวรรณกรรมจะต้องส่งไปยังคนที่น่าเชื่อถือ และต้องการจัดแจ้งลิขสิทธิ์กับทางกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ถือว่าเป็นการสร้างหลักฐานเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของผลงานได้อย่างดี รวมไปถึงการประกาศผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook twitter เพื่อให้ทราบว่าการสร้างสรรค์เหล่านั้นเป็นของใคร สามารถอธิบายได้จากทฤษฎีอาชญาวิทยาเกี่ยวกับทฤษฎีปกติวิสัย (Routine Activity theory) ในองค์ประกอบขาดการคุ้มครองที่ดี (Absence of capable guardian) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจกระทำผิด เพราะถ้ามีการคุ้มครองที่ดีอาชญากรจะไม่ลงมือกระทำผิดเนื่องจากไม่คุ้มกับการเสี่ยง (Khruakham, 2015) ถ้าผู้สร้างสรรค์งานดูแลผลงานตัวเองได้ดี รวมไปถึงให้ประชาชนช่วยเป็นหูเป็นตา จะเพิ่มความคุ้มครองที่ดีให้แก่งานสร้างสรรค์ ผู้กระทำผิดกลัวการถูกจับได้มากขึ้น

3) การแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์เพื่อการลดช่องว่างทางกฎหมาย จากผลการศึกษาพบว่า การปรับกฎหมายให้การละเมิดลิขสิทธิ์เป็นความผิดอาญาแผ่นดินที่ยอมความไม่ได้ จะช่วยให้ผู้ที่พบเห็นงานละเมิดลิขสิทธิ์สามารถดำเนินการแจ้งเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายให้ตรวจสอบและดำเนินคดีได้ทันที สอดคล้องกับการวิจัยของ ชนิสรา ร้อยเที่ยง (Roitheang, 2006) ที่ศึกษามาตรการทางกฎหมายในการดำเนินคดีลิขสิทธิ์พบว่าปัญหาในการดำเนินคดีว่าควรให้เป็นความผิดอาญาแผ่นดิน ไม่ใช่ความผิดระหว่างบุคคลที่สามารถยอมความได้ จึงทำให้คู่กรณีมักยอมความกันก่อนที่จะถูกดำเนินการถึงชั้นศาล ความผิดเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ควรเป็นความผิดอาญาแผ่นดินอันทำให้การดำเนินลิขสิทธิ์มีประสิทธิภาพและลดความเสียหายได้เป็นอย่างดี รวมไปถึงการแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์ที่ทำให้เกิดช่องว่างในการละเมิดลิขสิทธิ์ อย่างในกรณีของสนธิสัญญามาราค喀什ให้สิทธิ์คนพิการเข้าถึงงานวรรณกรรมไทยทำให้เกิดรูปแบบการละเมิดด้วยการทำหนังสือเสียงขึ้นมาโดยอ้างว่าเพื่อคนตาบอด จึงต้องแก้ไขกฎหมายให้มีรายละเอียดมากขึ้น และต้องเป็นผู้พิการมีสิทธิ์ใช้จริง ๆ ไม่ใช่เป็นผู้กระทำผิด

4) การบังคับใช้กฎหมายที่เด็ดขาดจริงจัง และการดำเนินคดีแก่ผู้ละเมิดลิขสิทธิ์โดยไม่มีการยอมความ จากผลการศึกษาพบว่าผู้ที่เจ้าของลิขสิทธิ์และผู้มีสิทธิในงานอันเป็นลิขสิทธิ์ดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดอย่างเด็ดขาด เพื่อให้ผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ได้รับโทษจะลดการละเมิดลิขสิทธิ์ได้ อย่างกรณีของนักเขียนนามปากกาณัฐวราได้ดำเนินคดีเพื่อให้เป็นบทเรียนแก่คนที่คิดจะละเมิดลิขสิทธิ์งานวรรณกรรมของผู้อื่น คุณณัฐวราพบว่า หลังจากดำเนินคดีจริงจังก็ไม่ถูกละเมิดลิขสิทธิ์อีก สามารถอธิบายได้ด้วย ทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence Theory) ที่การลงโทษต้องประกอบด้วย 1) การลงโทษรวดเร็ว 2) ความแน่นอนในการลงโทษ 3) ลงโทษ ความเคร่งครัด หรือรุนแรงในการลงโทษ ถ้าการลงโทษมีครบสามประการ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ และการชั่งน้ำหนักว่าถ้ากระทำผิดจะไม่สามารถรอดผลกระทบกระทำได้ ถ้าไม่อย่าถูกลงโทษจะต้องไม่กระทำผิดเพื่อทำให้เกิดความกลัว สร้างนิสัย และเกิดความกดดันจากสังคม (Khruakham, 2015) ฉะนั้นแนวทางการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ต้องดำเนินคดีอย่างจริงจัง รวมไปถึงความจริงจังในการบังคับใช้กฎหมายและการลงโทษที่เด็ดขาด

7.3 การประสานงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ อย่างกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย และภาคเอกชน เจ้าของลิขสิทธิ์ ผู้ได้รับสิทธิจากเจ้าของลิขสิทธิ์ สื่อกลางที่ใช้ในการเผยแพร่งานสร้างสรรค์ สื่อสังคมออนไลน์ สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย ที่สามารถติดต่อและช่วยเหลือกันเมื่อเกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ การดำเนินการระงับอย่างรวดเร็ว จะหยุดการละเมิดลิขสิทธิ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.4 การแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศให้เป็นหนึ่งเดียวกัน เมื่อวรรณกรรมไทยถูกละเมิดลิขสิทธิ์ในต่างประเทศยังดำเนินการได้อย่างลำบาก ตัวอย่างที่เคยเกิดขึ้นคืองานของคุณแสดมภ์เบอรีที่ถูกสำนักพิมพ์กัมพูชาละเมิดลิขสิทธิ์ การดำเนินการจัดการทางคดีและกฎหมายเป็นไปได้ยาก เพราะประเทศกัมพูชาไม่ได้รับร่วมเซ็นสัญญาในความตกลงว่าด้วยสิทธิทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (Agreement on Trade Related Aspect of Intellectual Property Rights,

TRIPS) และเป็นไปตามอนุสัญญากรุงเบิร์นว่าด้วยการคุ้มครองงานวรรณกรรม และ ศิลปกรรม (Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works) ฉบับแก้ไข ณ กรุงปารีส ค.ศ.1971 ทำให้ไม่ได้ใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ตัว เดียวกับประเทศไทย ตำรวจ เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย ไม่สามารถดำเนินการได้ จึงเป็นหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญากระทรวงพาณิชย์ จะต้องทำการ ประสานงานกับทางประเทศกัมพูชาเพื่อติดต่อกับสำนักพิมพ์กัมพูชาเพื่อให้ระับ การตีพิมพ์ และเผยแพร่ผลงานอันละเมิดลิขสิทธิ์ แต่ไม่สามารถดำเนินคดีทาง กฎหมายได้ จากเหตุการณ์ทำให้เห็นว่าถ้าเป็นการร่วมมือกันกับองค์กรที่มีหน้าที่ที่ เกี่ยวข้องก็สามารถหยุดการละเมิดลิขสิทธิ์ได้ การแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์หรือ ดำเนินการให้ประเทศที่อยู่นอกสนธิสัญญาร่วมกันให้เข้าเป็นสมาชิกเพื่อให้ทุก ประเทศใช้กฎหมายตัวเดียวกันและเป็นสากลมากขึ้น

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) รัฐบาลควรให้การสนับสนุนและให้ความสำคัญเกี่ยวกับงาน สร้างสรรค์ งานวรรณกรรมไทย ทำให้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนว่างานวรรณกรรม ไทยเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่มีมูลค่าเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายเศรษฐกิจ สร้างสรรค์

2) กระทรวงศึกษาธิการควรปรับปรุงหลักสูตร นำความรู้ทาง กฎหมายพื้นฐานต่าง ๆ รวมไปถึงกฎหมายลิขสิทธิ์ เพื่อให้เยาวชนทราบว่าการ ละเมิดลิขสิทธิ์เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายและเป็นอาชญากรรมอย่างหนึ่ง สร้าง ค่านิยม การตระหนักรู้ให้เยาวชน รวมไปถึงครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่รัฐจะต้องทำเป็น ตัวอย่างไม่นำวรรณกรรมไทยหรือกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ให้เห็นเพื่อให้เกิดการ เรียนรู้ที่ถูกต้อง รวมไปถึงการปลูกฝังให้ผู้ปกครองของเยาวชนตระหนักถึงการ กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ไปพร้อม ๆ กันไปด้วย

3) กรมทรัพย์สินทางปัญญา ควรผลักดันให้มีการแก้ไขกฎหมาย ลิขสิทธิ์ได้แก่ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมให้การ ละเมิดลิขสิทธิ์เป็นความผิดที่ไม่สามารถยอมความได้ อีกทั้งปรับปรุงกฎหมายให้ทัน เทคโนโลยีที่ก้าวเร็ว และอุดช่องว่างของกฎหมายต่าง ๆ โดยเฉพาะสนธิสัญญามาราคีที่ต้องระบุและมีการควบคุมชัดเจนว่าเพื่อคนพิการที่เข้าถึงงานวรรณกรรม ในรูปแบบปกติไม่ได้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ รวมไปถึงการผลักดัน เพื่อแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศให้ผู้บังคับใช้กฎหมายมีอำนาจหน้าที่ใน การจัดการเมื่อเกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ที่ต่างประเทศ เหมือนกรณีอาชญากรรมข้าม ชาติ

4) เนื่องจากการละเมิดลิขสิทธิ์พัฒนามาตามเทคโนโลยี และในอนาคต มีแนวโน้มว่าจะมีรูปแบบการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยที่เพิ่มขึ้น ทางกรม ทรัพย์สินทางปัญญาอันเป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงดิจิทัล เศรษฐกิจและสังคม ควรมีการวางแผนเพื่อรับมือ เมื่อเกิดการกระทำผิดที่เกี่ยวข้อง เทคโนโลยี เพราะรูปแบบในปัจจุบันมีการตั้งเว็บไซต์ที่รวมผลงานละเมิดลิขสิทธิ์ที่ เชียร์ฟเวอรี่อยู่ต่างประเทศแต่ใช้บัญชีม้าของคนไทย ต้องมีนโยบายและ วิธีดำเนินการเพื่อปิดเว็บไซต์ หรือตรวจสอบว่าใครเป็นเจ้าของเว็บไซต์และ ดำเนินการหยุดการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์เหล่านั้นให้ได้

5) การให้ความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐ จากกรณี หน่วยงานรัฐแห่งหนึ่งได้ทำการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย หน่วยงานรัฐทุกแห่ง รวมไปถึงห้องสมุดของหน่วยงานรัฐ ควรอบรมข้าราชการ รวมไปถึงสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่บังคับใช้ กฎหมายเห็นความสำคัญและเอาใจจริงเอาใจในการจัดการคดีการละเมิดลิขสิทธิ์

8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยในอนาคต

1) ด้านระเบียบวิธีวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพใน การวิจัยครั้งถัดไปเพื่อให้ได้ประเด็นในเชิงนโยบายในอนาคต จึงควรใช้ระเบียบวิธี วิจัยโดยใช้เทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Future Research)

2) ด้านประเด็นที่จะศึกษา งานวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษารูปแบบการกระทำละเมิดและแนวทางป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ในภาพกว้าง และเป็นการศึกษาเฉพาะวรรณกรรมไทยเท่านั้น ฉะนั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรทำการวิจัยประเด็นการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมต่างประเทศที่เกิดขึ้นในประเทศไทย รวมไปถึงถึงประเด็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการจัดการการละเมิดลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทยที่เกิดขึ้นในต่างประเทศเพื่อนำปัญหาต่าง ๆ และข้อค้นพบมาปรับใช้ในเชิงนโยบายให้สอดคล้องกับหลักสากล เพื่อให้ประเทศไทยมีประสิทธิภาพในการจัดการด้านลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญามากขึ้น

References

- Bangkokbiznews. (2018, March 06). Rom Phaeng will file a complaint against Who shared post Buppesanniwat book. *Bangkokbiznews*. <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/794714>. (in Thai)
- Department of Intellectual Property. (2015). *Introduction to Intellectual Property*. https://www.ipthailand.go.th/images/633/book/basic_IP.pdf. (in Thai)
- Department of Intellectual Property. (2020). *Copyrights Act B.E. 2565*. https://www.ipthailand.go.th/th/dip-law-2/item/act_cr65.html. (in Thai)
- Hemarajata, C. (2019). *Characteristics of Intellectual Property Laws*. Edition 12th Bangkok: Nitithum Publishing. (in Thai)
- Mallikamas, K. (1976). *Current Thai literary work*. Bangkok: Ramkhamhaeng University Publishing. (in Thai)
- Khunsong, T. (2019). Intellectual Property Rights in Education: A Comparative Case Study between Thailand and the United States. *Proceedings National Academic Conference Humanities*

- and Social Sciences 2st 2019* (pp.1118-1125). Bangkok: Suan Sunandha Rajabhat University. <http://hs.ssu.ac.th/useruploads/files/20190306/dc7e132c7a6f2938d219da0320d3852fcd4688af.pdf>. (in Thai)
- Khruakham, S. (2015). *Crime, criminology and criminal justice*. Nakhon Pathom: Petchkasemkanphim . (in Thai)
- Phromchod, S. (2019). Copyright protection under the Copyright Act (No. 2) B.E. 2558 (2015) and the Copyright Act (No. 3) B.E. 2558. *Journal of Julniti*, 12(5), 168-178. http://web.senate.go.th/lawdatacenterincludes/FCKeditor/upload/Image/b/k124%20jun_12_5.pdf. (in Thai)
- Rahma Fitriasih, Sri Rahayu Hijrah HATI and Adrian Achyar. (2019). *Book Piracy Behavior among College Students in Indonesia. Journal of e-Learning and Higher Education*, Vol. 2019 (pp.1-11.)
- Roitheang, C. (2006). *Legal Measures in the proceedings of copyright cases*. ML (Law), Dhurakij Pundit University. (in Thai)
- Stampberry. (2021, June 7). *Facebook Fanpage Stampberry*. <https://www.facebook.com/lovestampberry/posts/4389005504464748>. (in Thai)